

TÈXTE

D'ORIENTACION

Partit Occitan : Çò que volèm

Preambul.

Lo tèxte d'origina, prepausat a la discutida per Gerard Tautil e retengut a l'Assemblada Generala de REGION PROVENCE, es estat emendat per Anna-Maria Hautant. Complementari dau tèxte d'orientacion, vòu respondre ai practicas de terren necessàrias. Devengut collectiu, sa tòca es de definir d'objectius, de mejans e de practicas politics.

OBJECTIUS

Coma cada organizacion politica, nòstre projèct es de partejar nòstrei proposicions, nòstra vision dau monde ambe la collectivitat dei ciutadans. Valent a dire precisar lei mejans de metre en plaça per bastir una gestion regionala/interregionala vertadiera e que fan mestier en nòstrei territòris. A l'opausat d'una revendicacion parciala (descentralizacion), permete a l'ensem dei ciutadans d'Occitania de participar tant a la bastison d'un **projèct collectiu** (autonomia) coma a l'elaboracion dei formas diversificadas de **democracia participativa territoriala**. Avèm idèa de donar d'exemples concrets per que cadun compregue çò qu'es positiu dins tot procès d'autonomia, en totei leis aspèctes de la vida sociala.

MEJANS E PRACTICAS POLITICAS ...

De'n premier, l'autonomia es una bastison collectiva de terren ambe la participacion de militants convencuts de la tòca majora. Es a l'occitanisme politic de se bastir pas a pas, dins lo debanatge d'experimentacions capitadas ò de reviradas. Adonc, es necessari d'amagestrar de proposicions sus lei chausidas, lei tecnicas, lei recèrcas e totei lei mejans d'emplegar, per lei prendre mai sus lo terren per lo partit tot entier, per s'engardar dau localisme que nos gaira .

- Desvolopar e faire soca per l'occitanisme coma responsa politica ais enjeucs nòstres. Trobar lei mejans, delà lei mòts, pròche dei realitats de terren, per transformar lei situacions impausadas.
- Precisar nòstrei orientacions politicas, es organizar de **campanhas comunas** sus de tèmas prioritari, donc de ne'n chausir d'unei puslèu que de tot voler assumir. Lei devèm seleccionar per que respondan ai preocupacions de nòstrei ciutadans : l'educacion, la santat, lo lotjament, l'emplec, lei desplaçaments, tant de realitats socialas somessas ai consequéncias dau rescaufament climatic, a l'afondrament de la biodiversitat ; tant de treviraments sociaus que

... MEJANS E PRACTICAS
POLITICAS ...

ne'n seguisson e que devèm anticipar.

► Explicar en nòstrei conciutadans perqué l'aparament e lo refortiment dei « lengas regionalas » es pas ges folcloric mai s'endevèn ambe l'autonomia dei fremas e deis òmes de nòstrei territòris. Renforçar nòstre trabalh sus la **politica lingüistica** e participar a de mobilizacions per far espelir lo sentiment e la realitat d'una societat occitana (lo Forum d'òc es un exemple positiu de l'alargament dau front culturau en Provença). De notar que despuei 10 ans, l'i a pus gaire de manifestacion panoccitana per la lenga.

► Estimular l'accion dei comitats còntra lei grands projècts inútils e participar ai luchas per lei transpòrts de proximitat. Es aquò qu'avèm fach en Provença despuei 2005 (LGV Paca).

► Participar concretament ai luchas ecologicas dins lei formas de defensa dei tèrras agricòlas, l'agrobiologia e lei circuits corts, tot en ligason ambe lo moviment associatiu de terren, lei sindicats e leis organizacions politicas d'aquest encaminament.

► Devèm jamai oblidar que lei **moviments sociaux** que van créisser ambe lei crisis futuras dau desreglament climatic, dau productivisme e deis energias fossilas - adonc la pauretat e la precaritat -, son de terrens de prendre en còmpte de tot biais per l'occitanisme (sostenir la creacion dei cooperativas de produccion, distribucion e servicis, notablament per salvar d'entrepresas existentas que pegan botiga ò per estimular d'activitats innovantas : cooperativas d'estatjants per abitat participatiu, supermercats cooperatius de productors ò de consumators per vendre lei produchs locals, etc...). Mai que jamai, **l'autogestion** es principi d'actualitat.

► Favorizar l'intervencion dei comitats locals e regionaus dins lei manifestacions còntra **leis agarridas de la democracia e fàcia a la montada de l'extrèma drecha** ; prepausar de solucions concrètas dins lo domèni dei luchas e dei **moviments sociaux**, notadament aquelei dei luchas feministas, de genre, aquelei de la joinessa, totei transversalas dins la societat.

... MEJANS E PRACTICAS
POLITICAS

► Chifrar a **d'alianças** duradissas (non pas solament en situacions electoralas) que lei partenaris son lèsts de foncionar sus nòstrei valors d'autonomia, de respèct dei diferéncias e de fedralisme.

► Denonciar **lei situacions internacionals de non respèct dau principi d'autodeterminacion (ONU) e aquelei dei territòris d'Outramar** reduchs au despartamentalisme centralista ; e participar a la **lucha còtra lo centralisme** per l'autonomia de nòstrei territòris. Es perqué parlar d'autonomia es mai politicament fruchós que de parlar encar de descentralizacion, cauve que leis « especialistas » de la question ausan plus ne'n parlar despuei leis annadas 80. Lo Partit Occitan a mantei tèxtes fondators sus l'autonomia ; es a sei militants de participar a aquestei debats.

Aquestei proposicions, volontoriament restrenchas, an de durbir un camp d'intervencions per far viure l'occitanisme e lo renforçar. An per soleta tòca de prepausar quauquei dralhas d'intervencions concrètas per emergir dins l'espaci politic que nos lascia pauc de plaça. Bensai tot es de bastir. »

APONDON

que va dins lo sens d'aquela problematica.

« Es aquí que Decidir au país es tras que d'actualitat. Per amòr qu'es capable d'unificar lei nivèus despariers d'intervencions dins nòstrei territòris - democracias locala, regionala, interregionala ; chausida e contraròtle deis energias novèlas ; drech ais iniciativas e a la creacion d'emplecs duradís ; sostèn a nòstrei agricultors, mesteriaus, pichòts entrepreneires ; servicis publics ; drech de trabalhar au país sensa la menaça de nominacions autoritàrias dins l'exagòn ò de delocalizacions arbitràrias ; drech de partejar sa cultura e sa lenga dins lo respècte de l'autre e segon una lèi enfin aplicada ; sostèn au moviment associatiu e fin dau bricolatge culturau ont arpateja ; prioritat a la politica dei transpòrts de proximitat, refús dei LGV que meton de caire nòstrei territòris sensa lei servir e refortisson lo centralisme parisenc ; sostèn a la creacion d'oficis e a aquelei que luchan còtra l'artificializacion dei tèrras agricòlas, la concentracion de la distribucion, lei tenents e gropes de pression dau productivisme. Aquí-dintre son d'elements de nòstra autonomia e emancipacion. Tant d'exemples que, va sabi, son de bòn entendre per l'occitanista conscient d'aquestei valors e orientacions messas en davant despuei de temps. »

Cortet escapolon du libre CONTRATÈMPS. Letras sus l'Occitania e l'occitanisme, G.Tautil. A mand d'èstre publicat. IEO Edicions, colleccion Ensages. Version francesa sus Internet.

Dedicat a la memòria de Robèrt GAGO.